

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**DE VERO ET FALSO DEI || CVLTV SEV DE VERA ET FAL=||SA
RELIGIONE.||**

**Sohn, Georg
Accronius, Gellius**

Marpurgi

Nobilitate Et Liberali Ingenio Morvmqve Probitate Ornatissimis
Adolescentibus Sixto à Kammingha libero & hæreditario Domino
Amlandiaë, ac iuniori Sixto à Kammingha patruelibus, Dominis & amicis
suis ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-36634

NOBILITATE

ET LIBERALI INGENIO MORUMQUE PROBITATE ORNATISSIMIS

Adolescentibus Sixto à Kammingha libero & hereditario Domino Amlandie, ac iuniori Sixto à Kammingha patruelibus, Dominis & amicis suis colendis Gellius Accronius S. D.

AXIOMA EST THEOLOGICVM

Sacra scriptura libris proditum ac saepe repetitum, Deum secundum uoluntatem suam & praescriptum duntaxat, non secundum hominum arbitrium colendum esse, nec cultum ei ullum placere ac gratum esse hominum arbitrio & intentione institutum, ut Deut. 12: Non facietis singuli quod uobis rectum uidetur: quicquid ego praecipio uobis id obseruabitis ut sciatis. Deut. 4: Non addes quicquam super ipsum, nec minues ab eo. Esaiæ ultimo: Quae nolui elegerunt, unde & ego illusiones eorum eligam, & quae timent adducam eis. Math. 15: Frustra me colunt docentes doctrinas, quae sunt mandata hominum. Item ad Coloss. 2. cap: Et alibi. Atque hoc etiam Ethnici sola natura luce quodammodo intellexerunt, quemadmodum ex Augustino liquet, qui in libro de consensu Euangelistarum primo, cap. 8. disputans: Quare Romani nunquam receperint Deum Hebraeorum & eius cultum, cum tamen omnium ferme Gentium deos receperint colendos: respondet nulla id alia factum causa quam quod, si Hebraeorum Deum eiusque cultum amplexi essent, alios Deos sibi colendos non esse cernerent, sciebant enim unumquemque Deum sic coli oportere, quomodo se ipse colendum praeeperit: Quum autem eos non lateret quod Hebraeorum Deus se solum soli mandauerat, aliosque Deos coli prohibuerat,

A ij hibuerat,

hibuerat, respuerunt unius ueri Dei cultum, ne multos falsos offenderent: magis arbitantes sibi obfuturam fuisse istorum iram, quam illius bene uolentiam profuturam.

Et tota sacrarum historiarum series testatur nunquam bene cessisse liberi arbitrij uoluntate & bonam, ut uocant, intentionem. Populus israeliticus bono, ut sibi uidebatur, consilio & intentione ad Aharonis consensum aureos uirtuos ad diuinum cultum erexerat, Exod: 32. sed uoluit Dominus uniuersum cœtum delere propter bonæ intentionis opus, nisi Moyses intercessisset. Male quoque cessit filijs Aaronis, quod ignem alienum proprio consilio & intentione adoleuerunt, Leuit. 10. Gideon, quod Ephod Domino consecrauit, iud. 8. Sauli, quod armentum non mala quidem intentione sed contra Dei uerbum, in uictimam Domini seruauit, uictis Amalechitis, 1. Sam. 15. Nec Deo placuit, quem Micha ipsi sua intentione & uoluntate cultum instituit, iud. 17.

Quapropter ab omnibus istis, qui carnem suam, id est, proprium sensum, iudicium, liberum arbitrium, & intentionem in cultu diuino sequi malunt, quam uerbum Dei, recedendum ac diligenter cauendum est, sicut etiam Christus & Apostoli monent. Matth. 7: Cauete uobis à pseudoprophetis. Math. 24: Tunc si quis uobis dixerit: Ecce hic Christus, ad hic, ne credite. 1. ad Cor. 10: Fugite idola. 2. Cor. 6: Que communitio luci cum tenebris? que concordia Christo cum Belial? Exite e medio eorum & separamini. 1. Ioan. 5: Filioli, cauate uobis à simulachris, &c.

Ex quo sequitur, ut recte faciant ij, qui se ab Antichristo Pontifice Romano, & eius affeclis in doctrina professione & cultu Dei se iungunt & separant, & ab hominum traditionibus sese ad solius Dei uerbum conuertunt, ac ueris cultoribus sese aggregantes Deum secundum uoluntatis ipsius præscriptum duntaxat colunt. Quid enim aliud est religio papistica quam superstitio, seu cultus Dei ab hominibus bona quidem, ut credibile est, intentione, sed sine uerbo imò contra uerbum Dei, & non sine eius atque mendici tunica, multis uetustis & sordidis traditionibus tanquam pannis, consutus? Quid aliud quam idololatria & hypocrisis? ac nescio an ulla etate apud ullam nationem tam crassa & horribilis idolomania in usu unquam fuerit, atque apud Papistas. Turcæ in ea sunt sententia, ne ullæ prorsus imagines fiant, unde in suis monetis tantummodo literas habent, ac eas arabicas: Et in tapetibus, nodos quosdam intextere

conferat

consueuerunt. At Papiſta non ſolum non uerentur Deum, qui Spiritus
eſt, qui immenſus eſt, qui incircumſcriptibilis, ineffabilis, ubiq; totus præ
ſens, coelum & terram implens, æternus, uiuus & uiuificans atque con-
ſeruans omnia, ſenſibili aut uisibili imagine exprinere: Verum etiam ſan-
ctorum imagines & ſtatuas ad cultum in templis & uijs exponunt. Ar-
nobius libro ſexto contra Gentes, refert, Nationes dixiſſe, minime ſe co-
lere lapides, ſed præſentiam Dei ad illas imagines exhibitam. ſed Papiſtas
non pudet, bolium panis adorare & pro Deo colere, & tantum ac tales
honorem imaginibus impendere, quantum rei repræſentatæ, ſicut ex li-
bris ipſorum manifeſte oſtendi poteſt.

Quarè laudabilis eſt uoluntas & gratum Deo ſtudium ueſtrum No-
biliffimi adoleſcentes, quòd poſthabita Papiſtarum horribili idololatria
& hypocrifi, ad uerum Dei cultum Sacræ ſcripturæ libris à Deo ipſo
præſcriptum ac mandatum uos aſſuefacitis. Laudabilis item uoluntas &
ſtudium, Sixte minor, parentum tuorum Nobiliſſimi uiri Taconis à Kam-
mingha, & nobiliſſimæ matronæ Rintz de longema, quos ambos hono-
ris & amoris cauſa nomino, qui & patruales tuos ſuis parentibus or-
batoſ, non minus quàm filios ſuos, in Orthodoxa fide & ſincera religio-
ne & erudiunt ipſi, & erudiri curant. Pro qua luce & beneficio Dei, quo
nullum maius homini in hac uita contingere poteſt, decet ut per omnem
uitam uos Deo gratos præbeat. Cumq; ad eam ætatem Dei gratia per-
ueneritis, ut alijs præſtis quos imperio ueſtro regetis, nihil uobis prius
uel antiquius eſſe debet, quàm ut puræ religionis propagationi gnauiter
incumbatis: Atque huc omne ſtudium omnesq; uires conferatis, ut, cuius
beneficio præeſtis, & cuius uicarij eſtis, eum etiam illi, quibus præeſtis,
rectè agnoſcant & colant. Quodſi feceritis, benedictionem Dei ſentietis
ſicut promiſit, 3. Sam: 2. inquit: Glorificantes me glorificabo, deſerentes
autem me, deſeram.

Sed mea exhortatione uobis non admodum opus eſſe cenſeo, nam præ-
terquam, quòd ipſi moderata & proba indole eſtis, etiam Nobiliſſ: ui-
rum Taconeum à Kammingha ueræ religionis ac pietatis amantiſſimum
ducem & inſtigatorem habetis. Habuiſſes & tuum patrem, Sixte ma-
ior, ducem in reſtauranda uera religione, reſormandisq; Eccleſijs, ſi ad
hoc tempus Dei fauore ſuperſtes eſſe potuiſſet. Debent autem tibi monito-
ris uice eſſe ultima ipſius uerba, quibus moribundus te crebrò & multum

ad timorem Dei, ad uirtutis amorem, et studium iustitiæ est cohortatus.
Ut autem occasione uobis de hisce rebus diligentius cogitandi præberem, et uos in suscepta uoluntate confirmarem, ac simul etiam profumnis et maximis parentum uestrorum in me meosque beneficijs, animo mecum gratum ac memorem declararem, theses illas meas, quas lectionibus et familiaribus sermonibus Reuerendi uiri Doctoris G: Sohni non nihil adiutus, nuper exaravi, et ad disputandum in hac inçlyta Cattorum Academia proposui, uobis dedicare uolui: quas ut benignè à me acceptis oro. Aeternus Pater Domini nostri Iesu Christi, uos uestrosque fratres, Theotardum, Franssum, et Gerophilum, à Kammingha suo Spiritu regat et gubernet, ut in diuini uerbi cognitione et uera pietate omnes adulescat. Ac parentes uestros et auiam uestram, quibus ob præclara ipsorum erga me merita plurimum sum deuinctus, sorores item uestras, totamque Kammingiam familiam clementer conseruet et donis spiritalibus ac corporalibus locupletet. Scripsi Marpurgi pridie Pentecostes Anno uirginei partus 1580.

Vestrae Nobilitati

addictissimus

Geilius Accronius.